

2. Uppföljning av arbetsmiljön - 2020 (Arbetsmarknads- och socialnämnden inkl. underliggande)

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall kvinnor	Utfall män
Sjukfrånvaro	En kraftig ökning av sjukfrånvaron noterades under mars och april, vilket beror på att många medarbetare följde Folkhälsomyndighetens rekommendation att stanna hemma vid symptom på covid-19. I samband med att riktlinjer om att arbeta hemifrån beslutades under våren, minskade sjukfrånvaron till nivåer som i snitt var en halv procentenhet högre än samma period 2019. Jämfört med genomsnittet i Malmö stad var sjukfrånvaron under helåret omkring en procentenhet lägre, vilket är i linje med tidigare år. Med anledning av den rådande situationen med covid-19 är det svårt att göra en bedömning av hur sjukfrånvaron kommer att utvecklas framgent. (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	Stadskontoret	Sjukfrånvarovolym (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	5,3%	6,4%	6,7%	5%
			Sjukfrånvaro, antal kalenderdagar per medarbetare (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	19	23	24	18
Chefstäthet	En förklaring till ökningen av det genomsnittliga antalet medarbetare per chef är att flera vakanta chefstjänster inte tillsattes under pågående organisationsförändring. Nämndens målbild är att antal medarbetare per chef	Stadskontoret	Genomsnittligt antal medarbetare per chef (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	13	14	14	14

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall kvinnor	Utfall män
	inte ska överstiga 16. (Arbetsmarknads- och socialnämnden)						
Pensionsålder		Stadskontoret	Faktisk pensionsålder (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	66	65	65	66
Personalomsättning	<p>Personalomsättningen under året var omkring två procentenheter lägre än 2019. Minskningen är i linje med den genomsnittliga minskningen av personalomsättningen i Malmö stad.</p> <p>Personalomsättningen i nämndens största yrkeskategorier har naturligtvis stor påverkan på utfallet. Minskningar noteras i alla yrkeskategorier med fler än 100 anställda, förutom för socialsekreterare samtal/behandling där omsättningen ökade med 3,8 procent från relativt låga 7,6 procent 2019. En betydande minskning av personalomsättningen noteras i yrkeskategorin socialsekreterare inom ekonomiskt bistånd. Där blev utfallet 13,7 procent vilket motsvarar en minskning med 4,5 procent jämfört med 2019. I hela socialsekreterargruppen uppmättes personalomsättningen till 10,2 procent, jämfört med 12,4 procent 2019. Det innebär att trenden med vikande personalomsättning</p>	Stadskontoret	Förvaltningens personalomsättning (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	12%	9,6%	9,4%	10,5%

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall kvinnor	Utfall män
	bland socialsekreterare består och är på den lägsta nivån sedan åtminstone 2014. (Arbetsmarknads- och socialnämnden)						
HME Hållbart medarbetarindex	Det hållbara medarbetarengagemanget ökade från 77 till 78. Ökningen beror på positiva förflyttningar inom motivation och ledarskap. Enkäten var kompletterad med förvaltnings specifika frågor om arbetsmiljön, arbetets kvalitet och frågor kring trakasserier, hot och våld på arbetsplatsen. Resultatet visade bland annat att 22 procent av de svarande medarbetarna hade utsatts för hot eller våld på grund av sitt arbete under de senaste 12 månaderna samt en relativt utbredd uppfattning om begränsade möjligheter att utföra arbetsuppgifterna med en tillfredställande kvalitet, inom framför allt myndighetsutövande verksamhet. (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	Stadskontoret	Totalindex (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	77	79	79	78
			Delindex Motivation (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	76	78	78	76
			Delindex Ledarskap (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	79	81	81	82
			Delindex Styrning (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	77	77	77	77
Arbetstidens förläggning	Under året har en översyn av förekommande flexitidsöverenskommelser genomförts. Förslag på revideringar har tagits fram och diskuterats i ledningsgrupper och på arbetsplatsträffar. Syftet har varit att skapa lika	Förvaltningen	Antal förekomster (Arbetsmarknads- och socialnämnden)				

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall kvinnor	Utfall män
	förutsättningar i flexibel arbetstid mellan lika eller likartade verksamheter och rimliga förutsättningar ur ett arbetsmiljöperspektiv. (Arbetsmarknads- och socialnämnden)						
Anmälda tillbud	I likhet med tidigare år är det fortfarande hot och våld och psykiskt påfrestande arbete som de huvudsakliga riskområdena. Rapporteringen av tillbud inom dessa områden fortsätter att öka under 2020. En av förvaltningens tillägsfrågor i medarbetarenkäten visar att 12 procent av medarbetarna inom förvaltningen har utsatts för hot under det senaste året. Inom myndighetsutövande verksamhet är andelen högre än så. En del av de rapporterade tillbuden bedöms vara arbetsskador som felaktigt rapporterats som tillbud. Det stora flertalet av de rapporterade tillbuden inom psykiskt påfrestande arbete är kopplade till hot- och våldssituationer. I kategorin <i>obalans mellan krav och resurser</i> har antalet rapporterade tillbud minskat. I en av förvaltningens tillägsfrågor i samband med medarbetarenkäten framgår	Förvaltningen	Totalt antal anmälda tillbud (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	412	336		
			Obalans mellan krav och resurser (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	15	9		
			Otydlighet i arbetets innehåll (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	13	7		
			Psykiskt påfrestande arbete (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	108	147		
			Hot, rån (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	99	126		
			Arbetstidens förläggning (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	2	0		
			Sociala orsaker medarbetare/chefer (samarbetssvårigheter, konflikter, kränkningar) (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	4	11		

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall kvinnor	Utfall män
	emellertid att 14 procent anser att de sällan, aldrig eller nästan aldrig har tillräckligt med tid för att utföra sina arbetsuppgifter. Inom myndighetsutövande verksamhet är andelen högre än så.		Sociala orsaker brukare/ elever/ malmöbor (kränkningar) (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	24	41		
	Antalet rapporterade tillbud i kategorin <i>sociala orsaker brukare/elever/malmöbor (kränkningar)</i> har ökat med drygt 40 procent. Även i denna kategori återfinns många situationer kopplade till hot, aggressivt beteende, suicidalhot och sexuella trakasserier.		Annan person (fysiskt) (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	9	6		
	Samtliga rapporterade tillbud i kategorin <i>smitta</i> är kopplade till Covid -19.		Buller (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	0	3		
	Antalet rapporterade tillbud i kategorin <i>övrigt</i> har minskat, vilket kan förklaras av att kategorierna har blivit färre och tydligare.		Fysisk belastning (lyft, häftig, ansträngande rörelse) (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	1	1		
	I redovisningen av det totala antalet anmälda tillbud har bland annat även egendomsskador inkluderats. Därav framstår det som att antalet anmälda tillbud har minskat under 2020, vilket inte är fallet. Det jämförbara utfallet för 2019 är 316 inrapporterade tillbud.		Ergonomiska faktorer (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	3	0		
	(Arbetsmarknads- och socialnämnden)		Snedtramp, feltramp (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	3	5		
			Fall (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	2	3		
			Fordonsolycka (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	4	4		
			Elolycka, brand, explosion, sprängning (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	4	1		
			Hantering av föremål (egen hantering) (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	3	0		

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall kvinnor	Utfall män
			Påstötning av föremål (ej vid fall) (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	0	0		
			Smitta (bakterie, virus) (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	3	10		
			Fysikaliska faktorer (vibrationer, värme, strålning, drag) (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	4	6		
			Kemisk ämne (färg, lim, mögel, lösningsmedel, damm) (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	1	1		
			Maskin, föremål i rörelse (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	1	0		
			Fallande föremål (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	2	1		
			Djur (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	0	0		
			Övrigt (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	64	35		
Anmälda arbetsskador	Det totala antalet rapporterade arbetsskador minskade i jämförelse med föregående år. Tre av fyra allvarliga arbetsolyckor är kopplade till hot- och våldssituationer.	Förvaltningen	Totalt antal anmälda arbetsskador (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	112	70		
			Allvarlig arbetsolycka (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	9	4		

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall kvinnor	Utfall män
	<p>De rapporterade arbetsolyckorna utgörs nästan uteslutande av fysiska skador och endast en handfull är kopplade till hot- eller våldssituationer. Sannolikt finns det ett mörkertal av dylika arbetsolyckor som felaktigt rapporterats som tillbud.</p> <p>Rapporteringen av allvarliga tillbud utan personskada ökade med nästan 30 procent jämfört med tidigare år och i likhet med föregående år är det framför allt hotsituationer som rapporterats.</p> <p>De flesta anmälningar av arbetssjukdom härrör till organisatoriska och sociala orsaker samt psykisk påfrestning.</p> <p>Malmö stads digitala stöd för avvikelsehantering inom arbetsmiljö och säkerhet (Agera) kan fortfarande utvecklas och förbättras i syfte att förörenkla uppföljningen och underlätta för att göra säkra analyser.</p> <p>(Arbetsmarknads- och socialnämnden)</p>		Arbetsolycka (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	37	37		
			Allvarligt tillbud utan personskada (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	21	29		
			Olycka som skett på väg till eller från arbetet (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	29	23		
			Dödsfall på grund av arbetsolycka (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	0	0		
			Dödsfall på grund av arbetssjukdom (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	0	0		
			Arbetssjukdom (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	16	10		
Företagshälsovård	Nämnden har köpt företagshälsovård för i genomsnitt 33 procent mindre, i kronor räknat, under 2020 jämfört med 2019. Ett nytt avtal mellan	Förvaltningen	Genomsnittlig kostnad per medarbetare (genom alla medarbetare i förvaltningen) (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	830	542		

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall kvinnor	Utfall män
	<p>Feelgood och samtliga förvaltningar i Malmö stad började gälla den 1 april. Det nya avtalets innebörd har tolkats olika av såväl förvaltningarna som Feelgood och detta kan vara en av anledningarna till att förvaltningens inköp av tjänster från företagshälsovården har minskat. Andra orsaker bedöms vara rådande pandemi och den organisationsförändring som genomförts i förvaltningen under året. Båda dessa faktorer har medfört ett stort fokus på verksamhetens uppdrag vilket kan ha medfört en minskad efterfrågan på företagshälsovårdens tjänster.</p> <p>Under året fördelades de olika företagshälsovårdsinsatserna enligt nedanstående. 2019 års fördelning redovisas inom parentes.</p> <p>Efterhjälpande insatser 51 procent (63 procent)</p> <p>Förebyggande insatser 48 procent (37 procent)</p> <p>Främjande insatser 1 procent (0 procent)</p> <p>Förvaltningen har i högre grad än tidigare år använt företagshälsovården i förebyggande syfte.</p> <p>Efterhjälpande insatser såsom t ex medicinska</p>		Totalkostnad företagshälsovård (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	1 932 965	1 293 803		
			Kostnad främjande och förebyggande (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	715 787	627 649		
			Kostnad efterhjälpande (Arbetsmarknads- och socialnämnden)	1 217 178	666 154		

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall kvinnor	Utfall män
	<p>utlåtanden, behandling och sjukskrivning har fortsatt att minska jämfört med tidigare år.</p> <p>Den ökande andelen förebyggande insatser, det vill säga att insatser genomförs innan ohälsa uppstår hos individ och/eller grupp, kan bero på att förvaltningens rutiner att använda företagshälsovården proaktivt istället för reaktivt har blivit mer inarbetade. Under hösten genomförde förvaltningen ett förebyggande arbete tillsammans med företagshälsovården i form av kompetenshöjande insats i krishantering för chefer och skyddsombud</p> <p>Förvaltningen har under 2020 fortsatt med att i egen regi bedriva det främjande arbetsmiljöarbetet genom de rutiner och arbetsmetoder som utvecklats under åren, men också genom utbildning och grupputvecklingsinsatser för både chefer och arbetsgrupper.</p> <p>Förvaltningens skyddskommitté reviderar, beslutar, genomför och följer också upp den årliga handlingsplan för arbetsmiljöarbetet som innehåller främjande och förebyggande insatser.</p>						

Indikator	Beskrivning av genomförda insatser och analys	Utfall i mått rapporteras av	Mått	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall kvinnor	Utfall män
	(Arbetsmarknads- och socialnämnden)						